De namen van alle Friezen

Gerrit Bloothooft

Universiteit Utrecht / Meertens Instituut KNAW / IISG KNAW

Universiteit Utrecht

Friese namen

- bronmateriaal
- voornamen
- familienamen
- migratie (verspreiding van namen)

namenbanken

- gebaseerd op bevolkingsbrede selecties uit gemeentelijke basisadministratie (2006/07)

- vrij compleet beeld vanaf 1930
- goede schatting vanaf 1880
- streven: vanaf 1811
  - ontwikkeling historische basisadministratie

voornamen

- eerste en volgnamen
- geboorteplaats en -jaar
- familierelaties

- 22 miljoen personen
  - 16 miljoen in 2006
  - 2 miljoen overleden 1994-2006
  - 4 miljoen overleden voor 1994 (gereconstrueerd)

Friese voornamen

- wie draagt ze nog?
  - afname vernoemingstraditie 20e eeuw
  - opkomst modenamen
    - kunnen ook Friese namen zijn!
- verspreiding over Nederland

relatieve populariteit van Friese namen

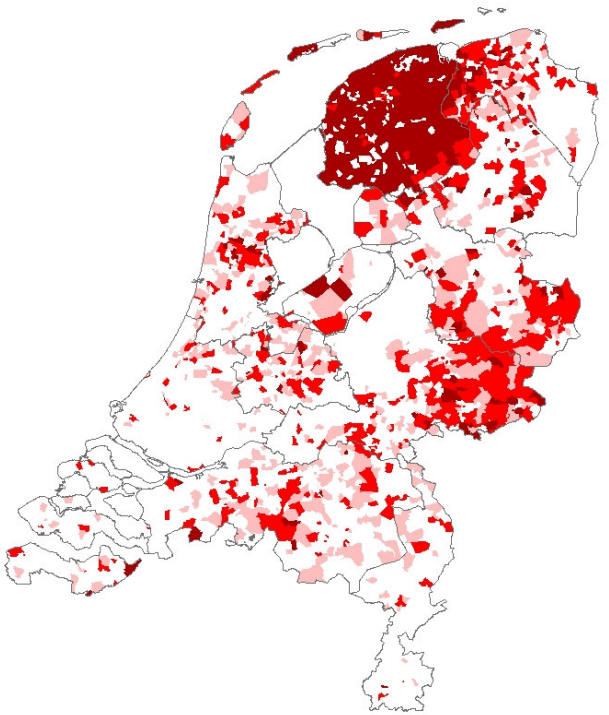

periode 1983-2007

vernoemingstraditie

- meisjesnamen op –tske
  (28.765)

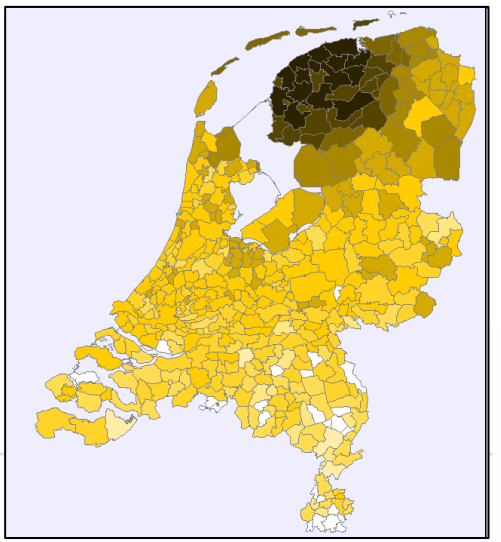

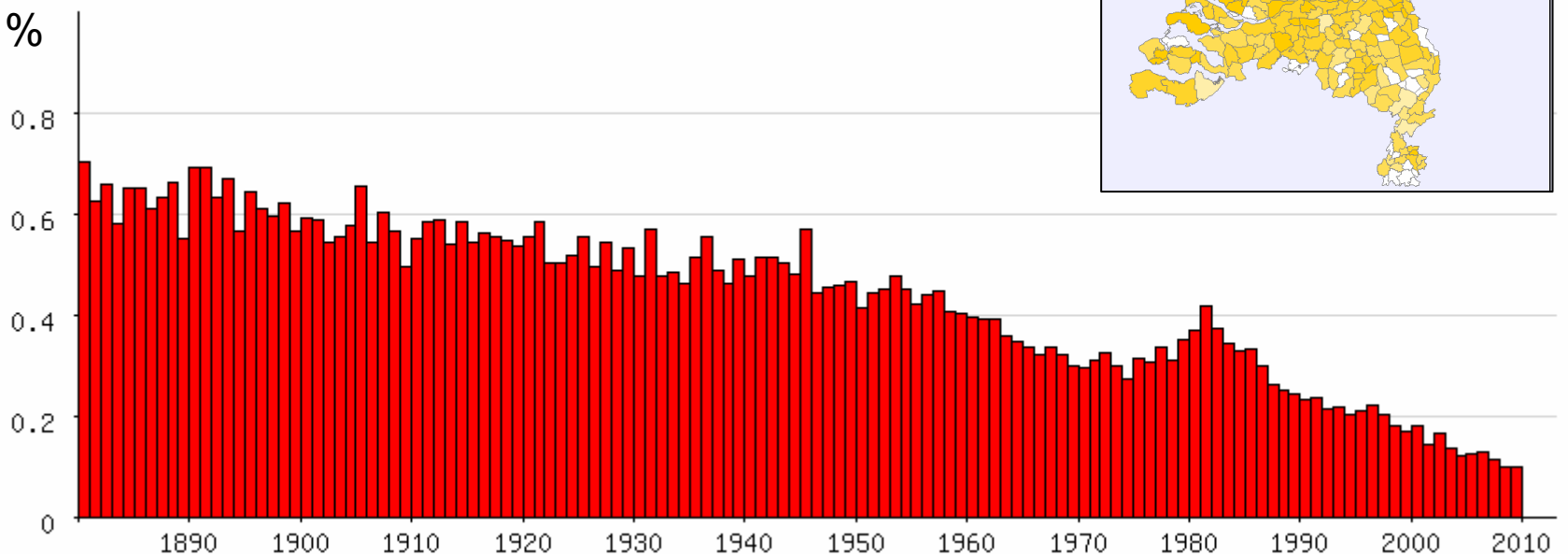

vernoemingstraditie

- jongensnamen op –pke
  (4.209)

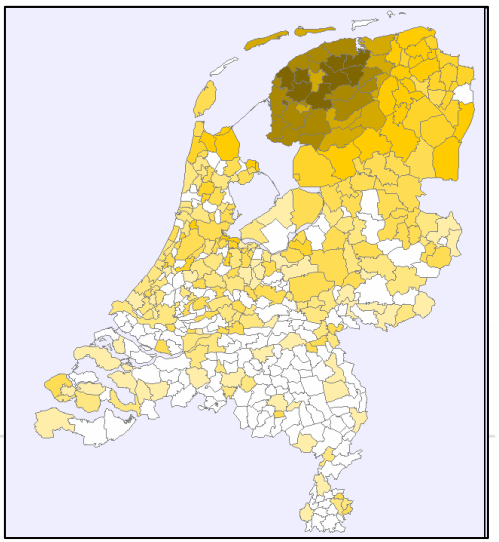

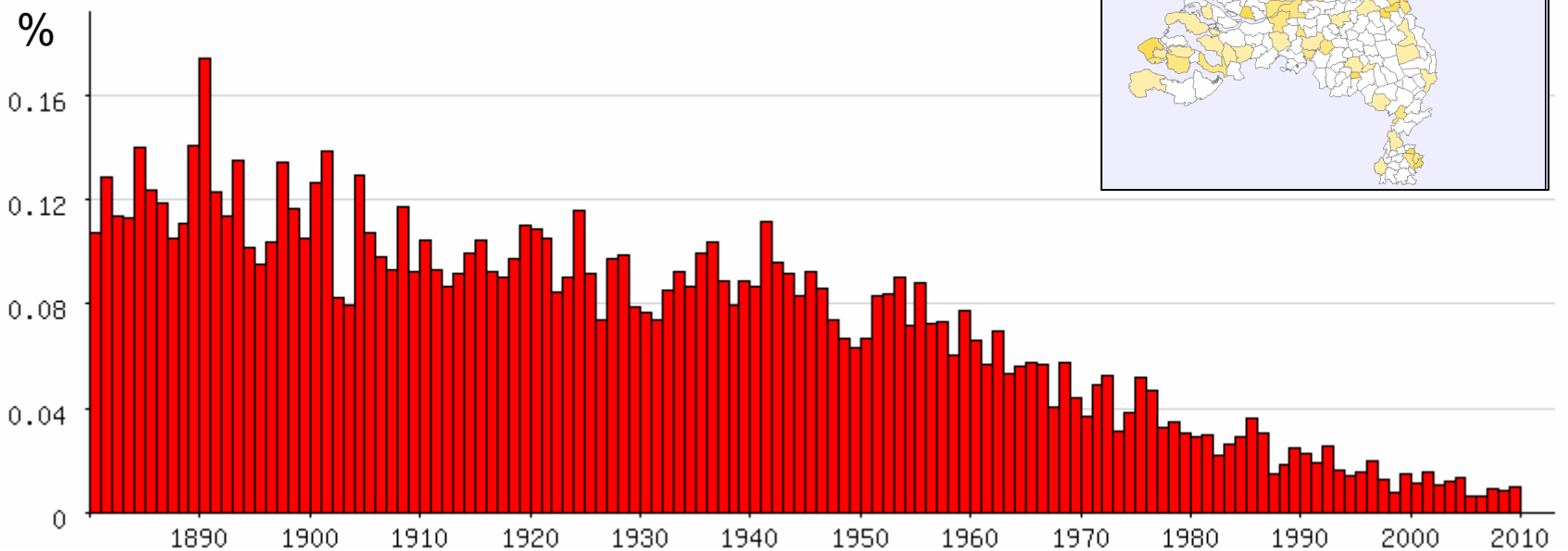

Friese namen in de mode

- Jelle
  (15.591)

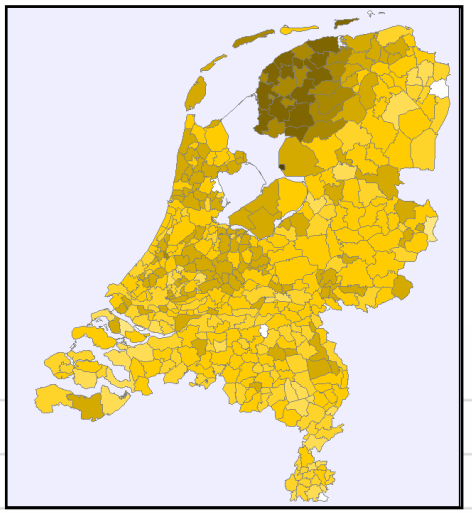

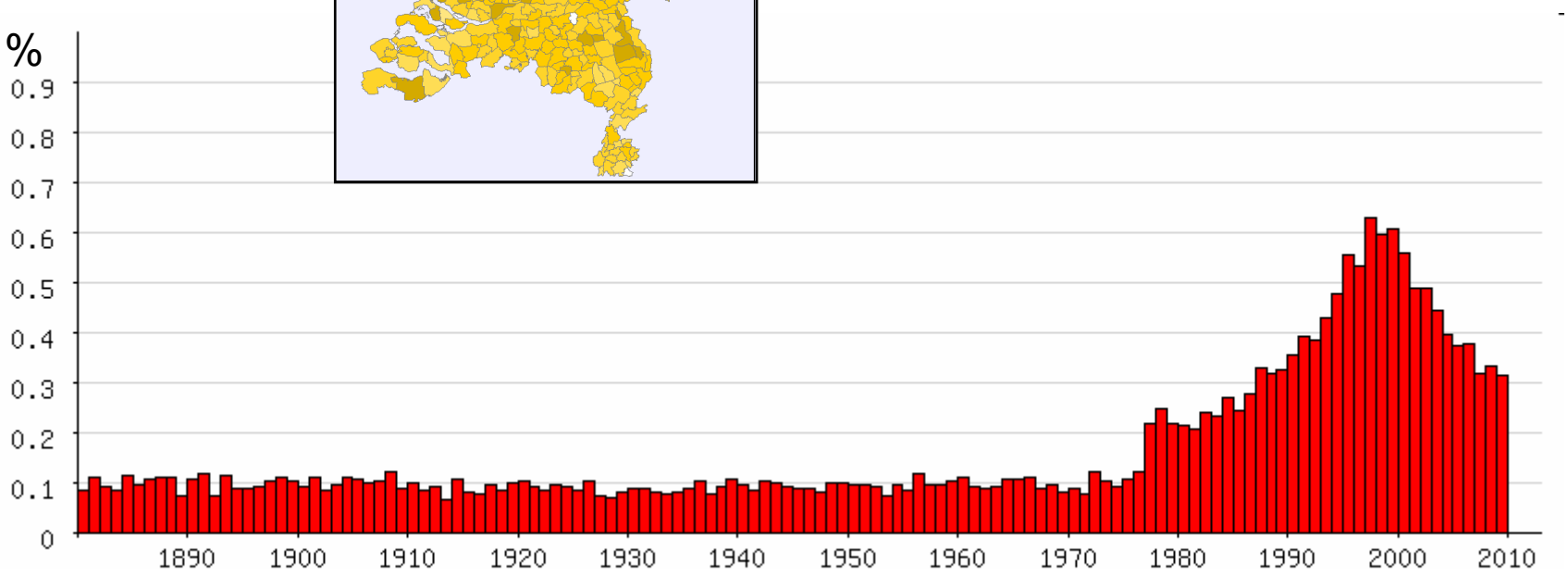

Universiteit Utrecht

Meertens instituut

Friese namen in de mode

- Nienke (10.547) en Nynke (4.073)

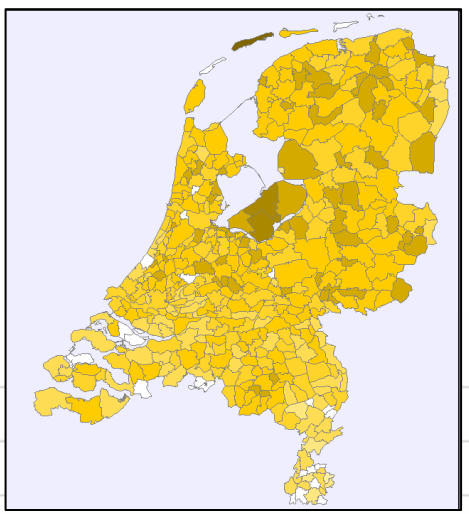

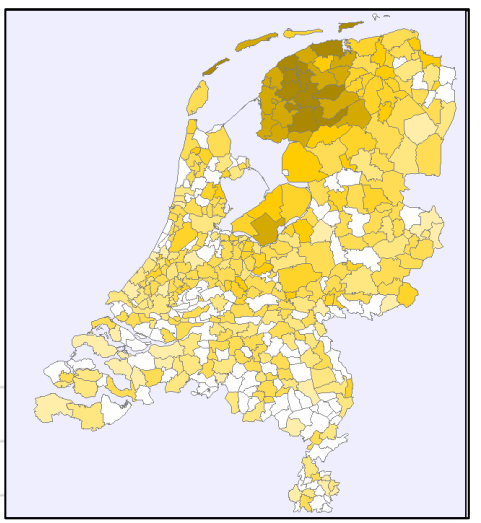

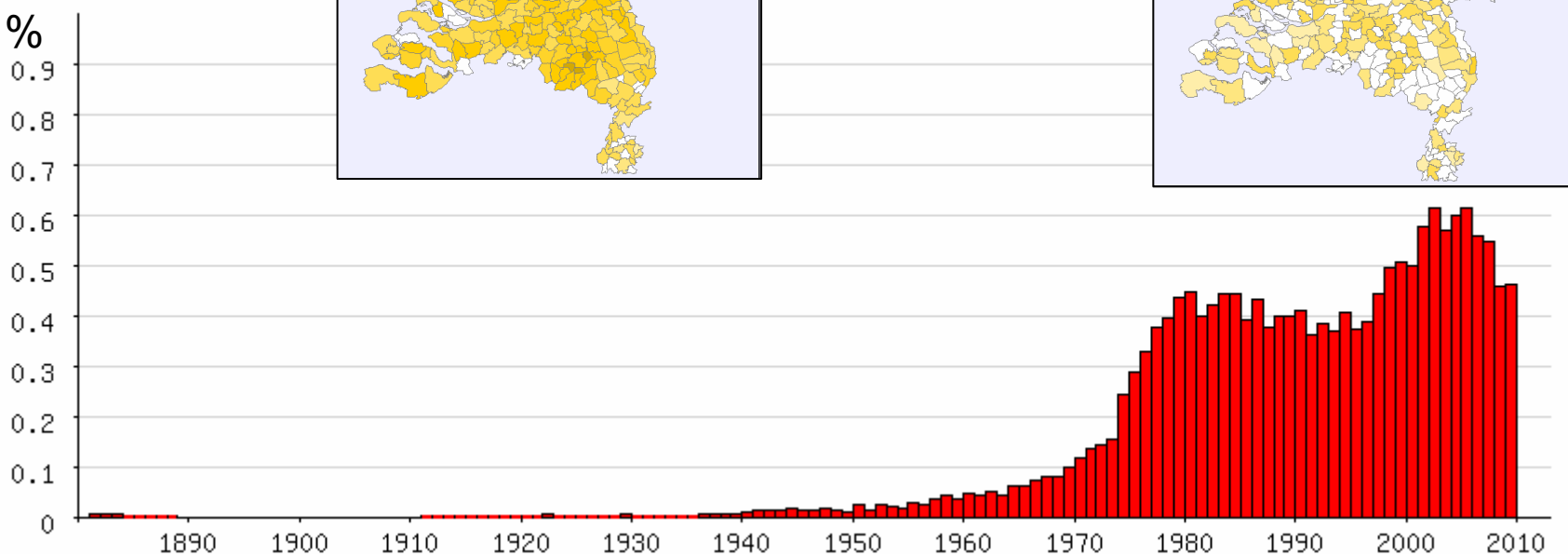

Universiteit Utrecht

Meertens instituut

Friese namen in de mode

- Femke
  (15.205)

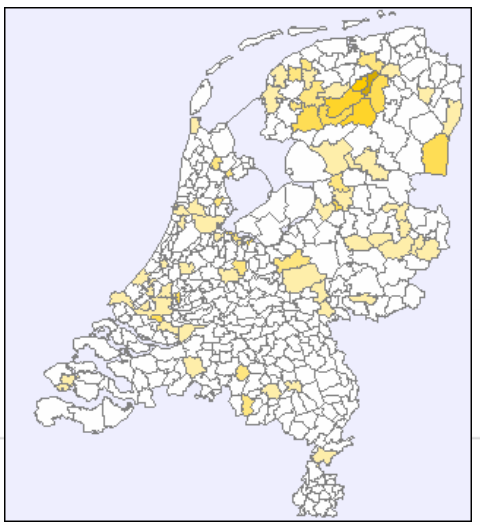

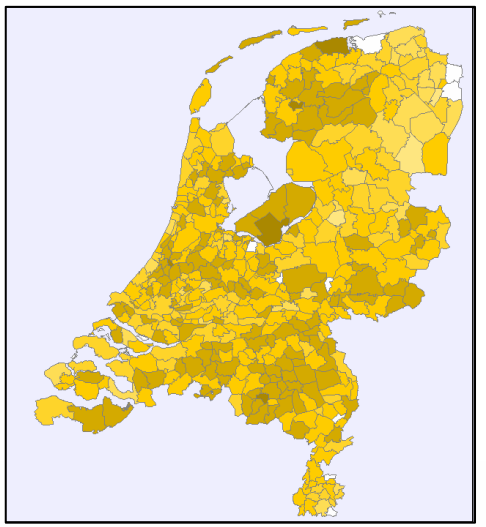

1900-1960

1960 - 2009

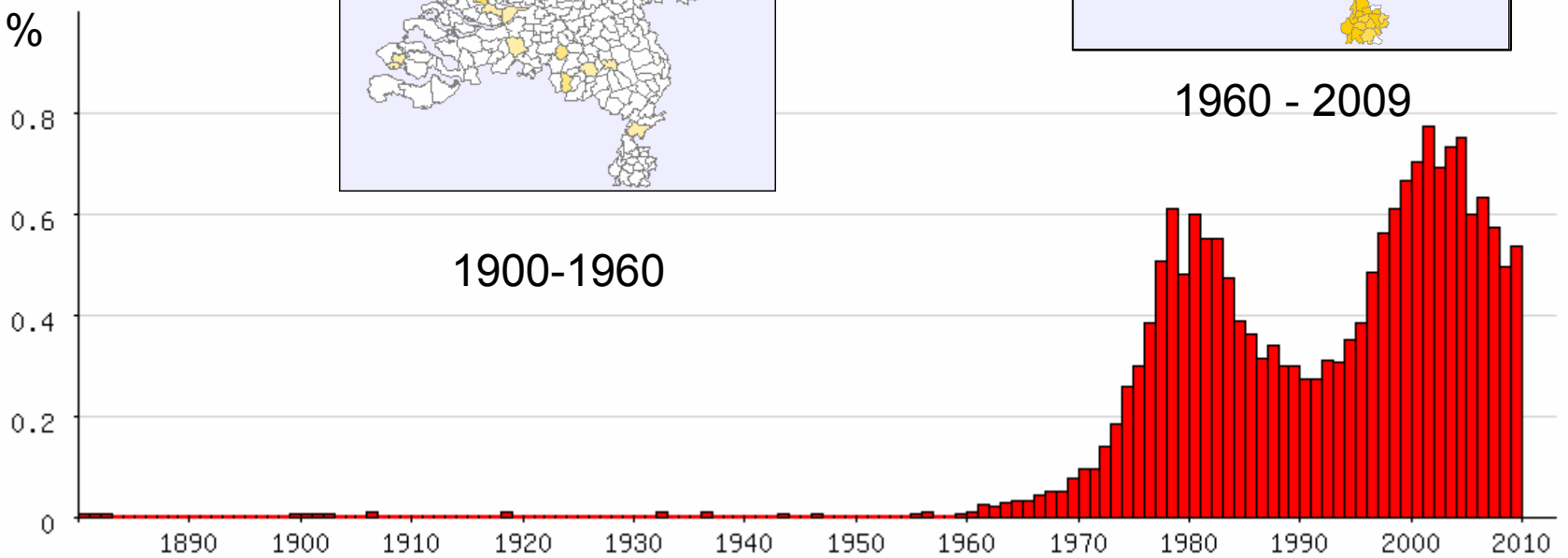

Echte Friese modenamen

- Marrit
  (954)

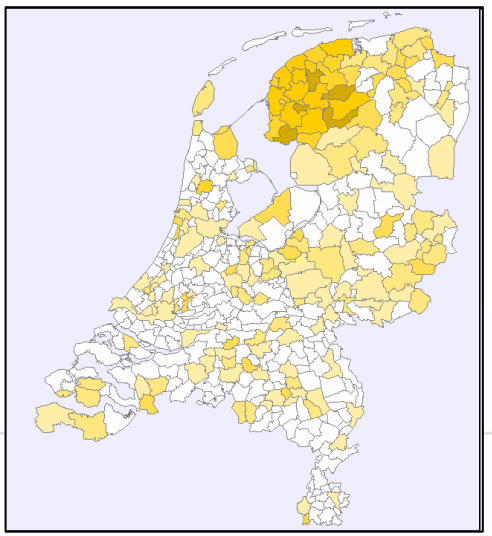

ook *Jildou, Rixt, Amarins*

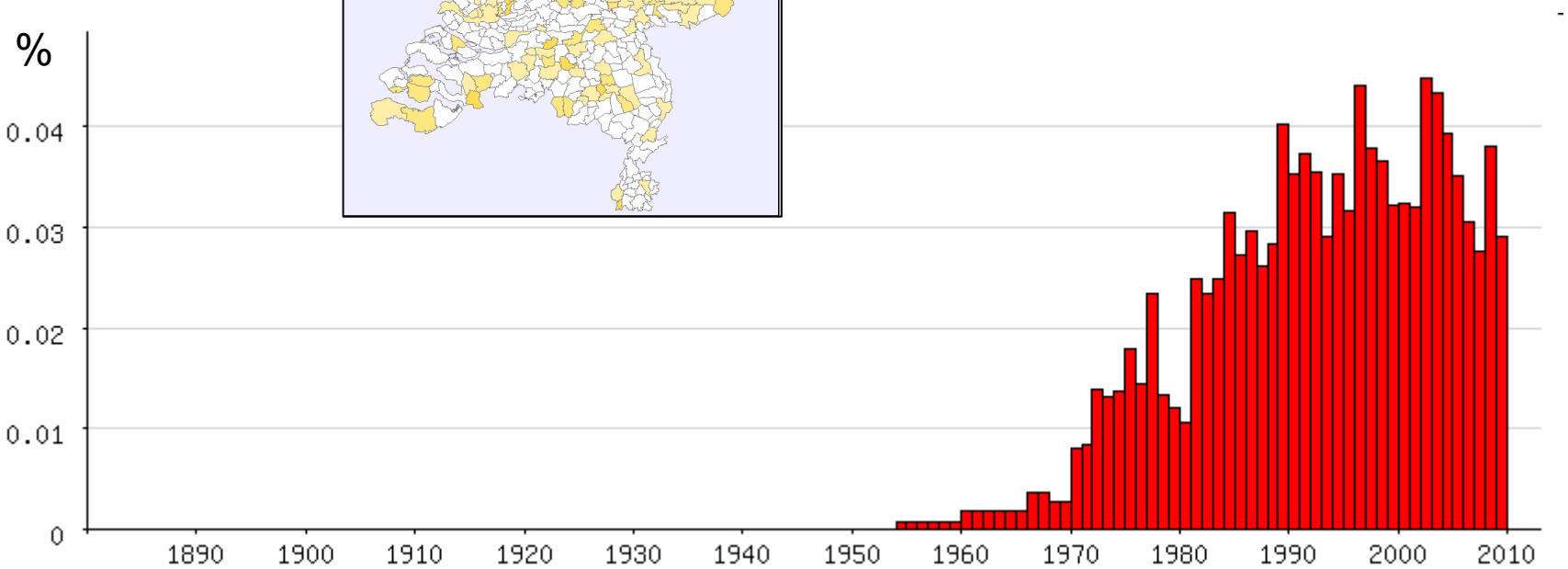

naamgroepen

- welke namen worden vaak samen in een gezin gevonden?
  - traditioneel (PR/RK – oude testament)
  - periode (pre-modern, modern)
  - taal (Fries, Frans, Engels, Italiaans, Spaans, Skandinavisch, Arabisch, Turks)
  - onderwerp (geschiedenis, cultuur, natuur)

voornamen kaart

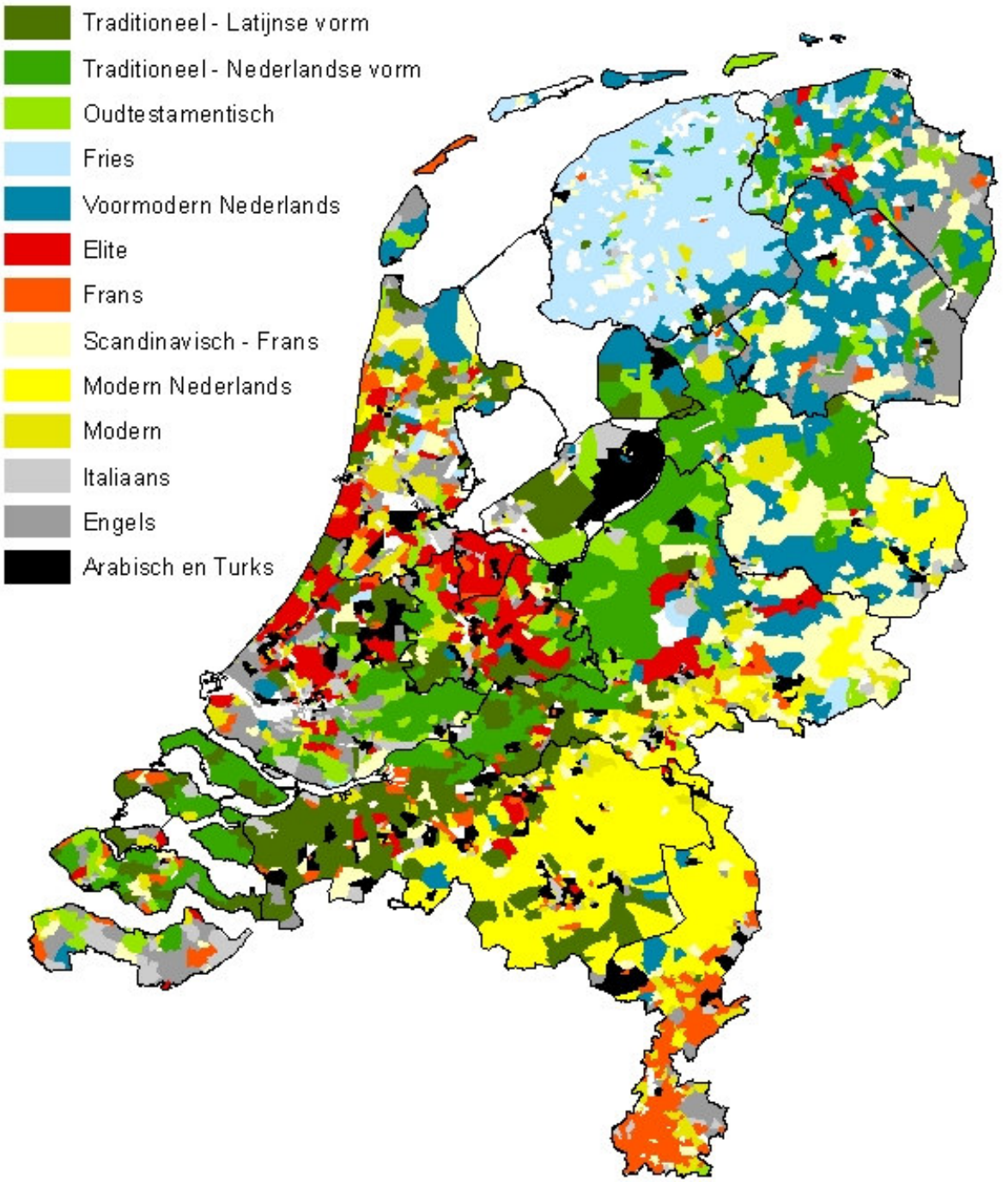

Universiteit Utrecht

Meerte

sociale achtergronden naamgeving

twee onafhankelijke factoren

- opleiding
  - laag/hoog
- levenshouding
  - trendy/traditioneel

naamgroepen en indicatoren

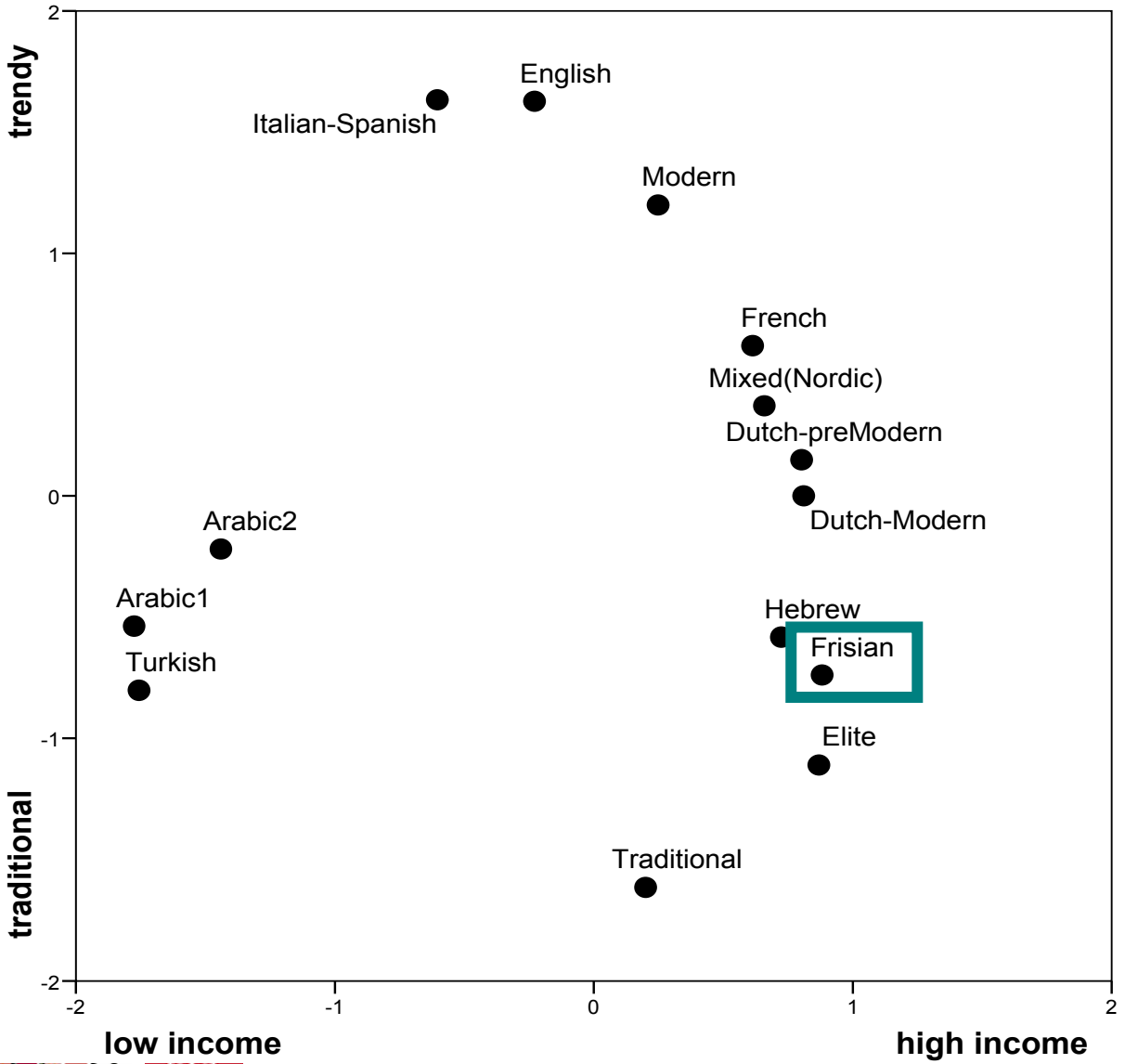

familienamen

- in 1811 relatief veel patroniemen
  - relatief veel naamsaannamen in Friesland

- typische naamuitgangen (2e naamval *a*)
  - ma
  - stra

- familienamenselectie GBA 2007
  - 16 miljoen personen

familienamen op -sma

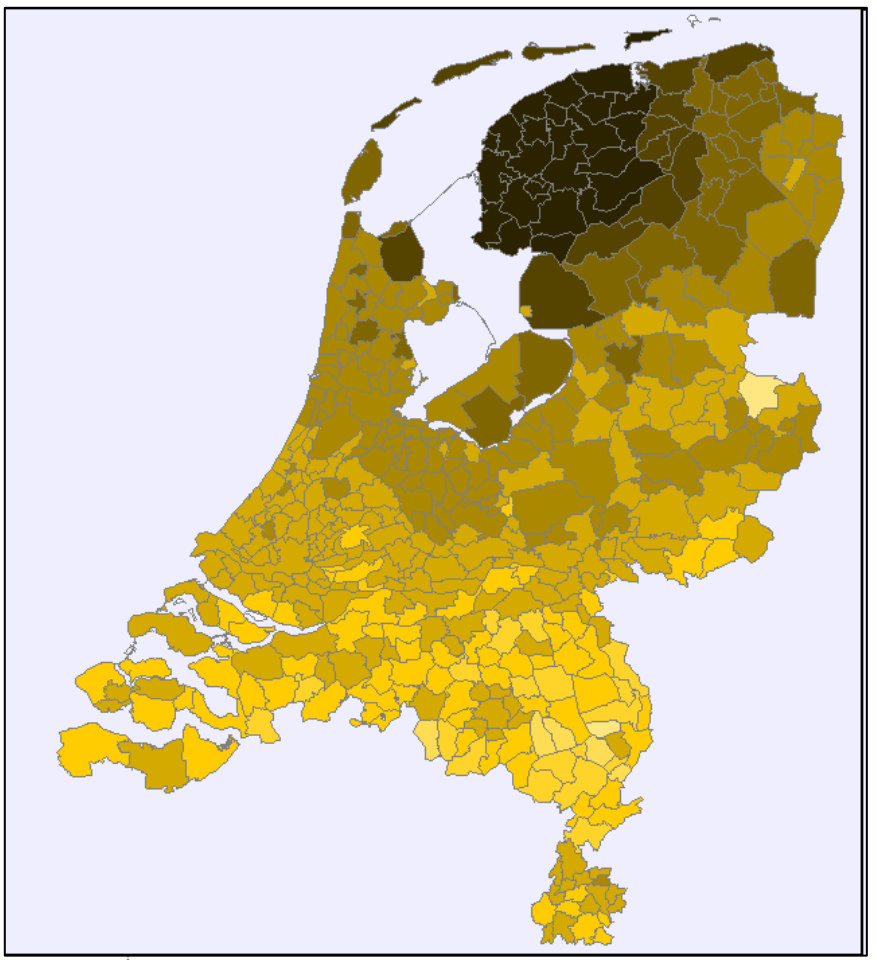

familienamen op -stra

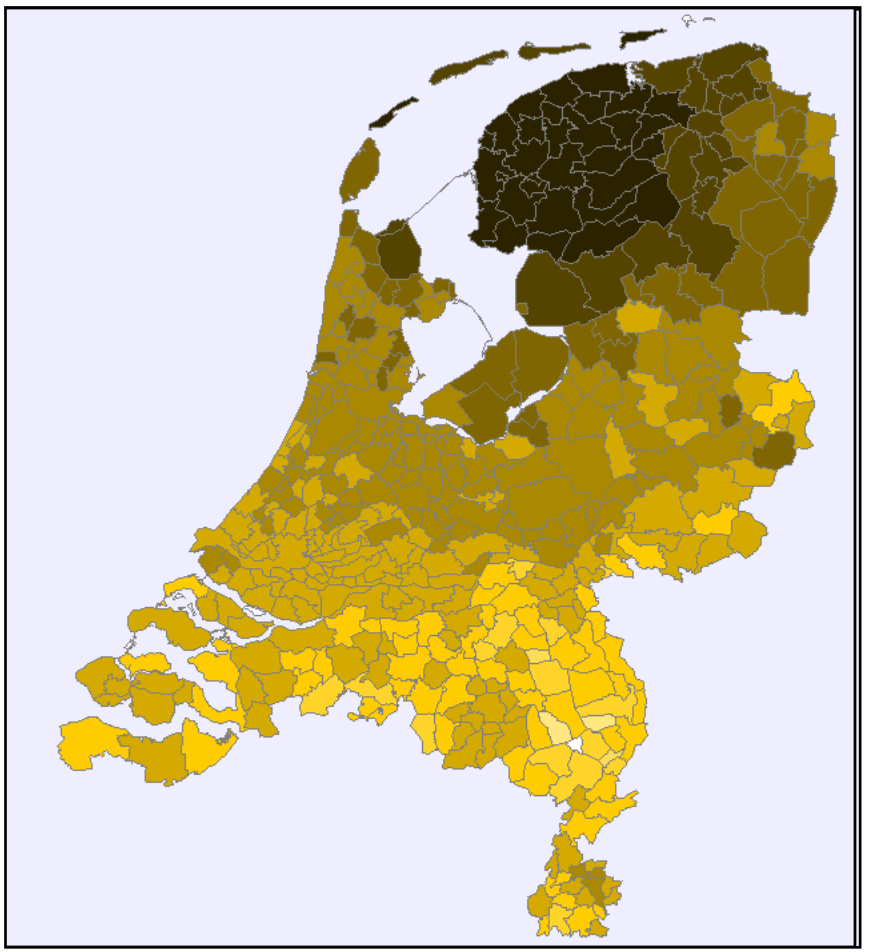

waar komen Friezen vandaan…
en waar gaan ze naartoe

- we kennen via voornamen de relaties tussen personen
  - persoon, ouders, grootouders, overgrootouders
- we weten waar iedereen geboren is
- blijven Friezen in Friesland?

nakomelingen van Snekers

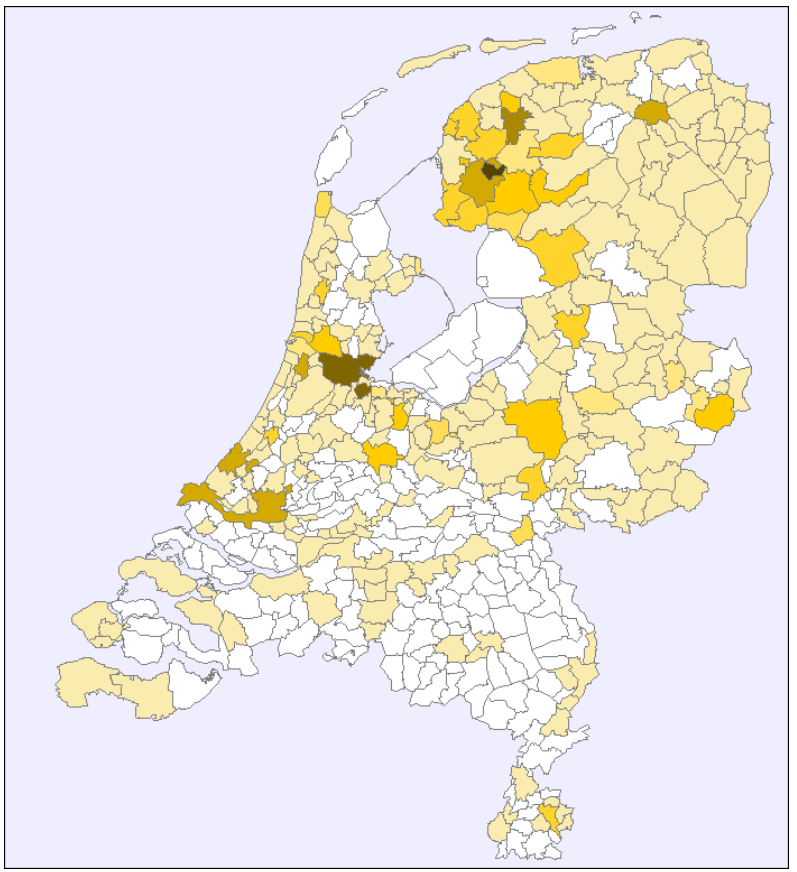

geboorteplaatsen van
de kinderen
van personen geboren in Sneek
tussen 1880-1900

nakomelingen van Snekers

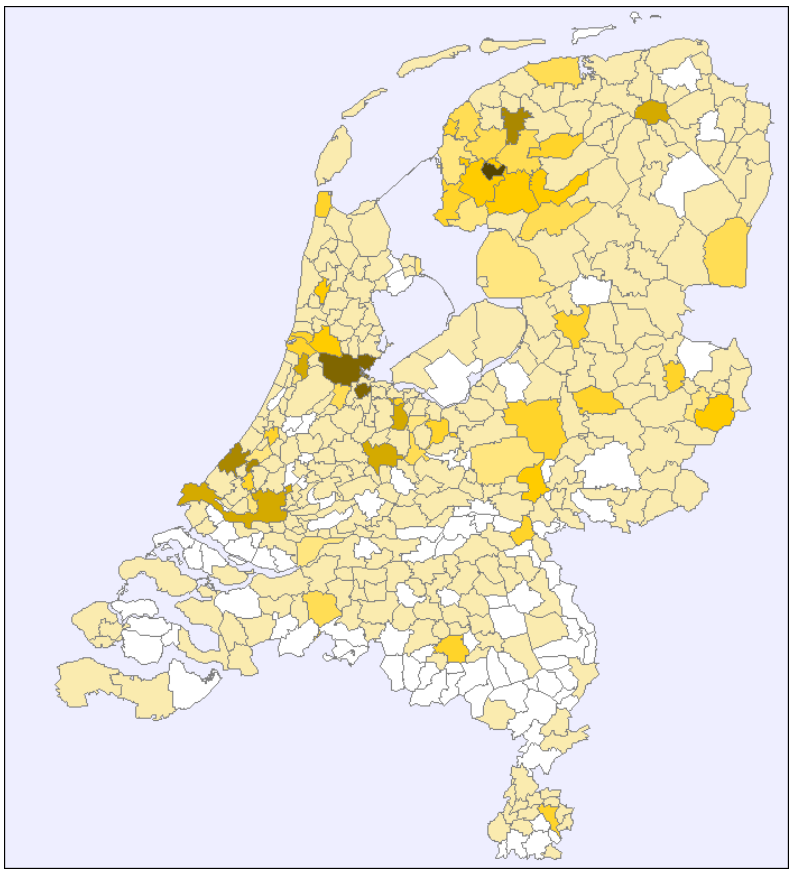

geboorteplaatsen van
de kleinkinderen
van personen geboren in Sneek
tussen 1880-1900

waar komen Snekers vandaan?

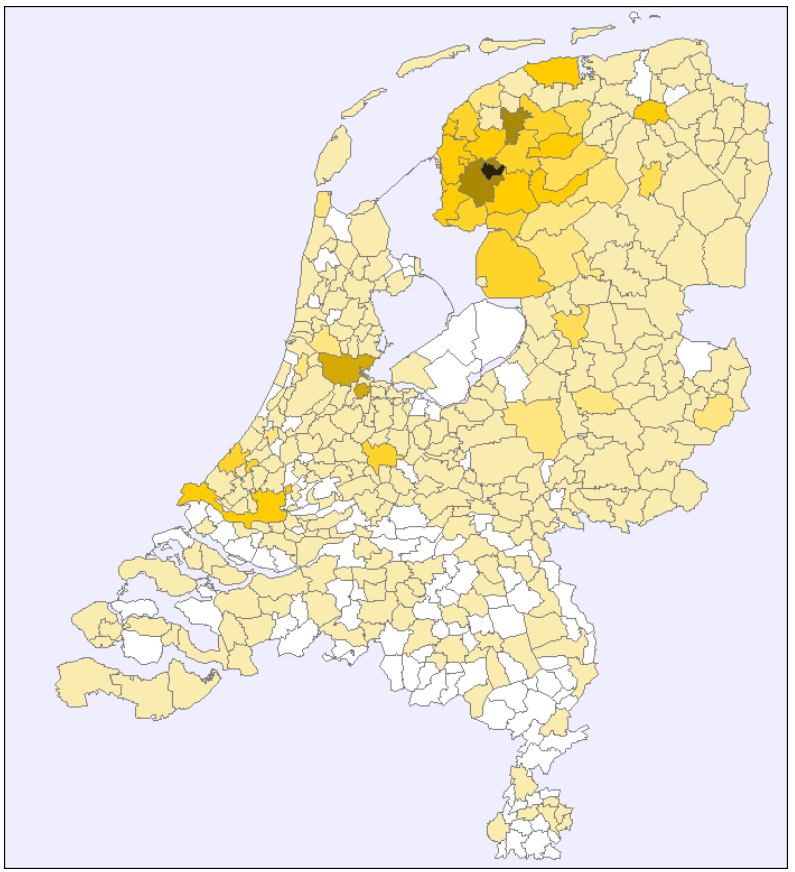

geboorteplaatsen van
van inwoners van Sneek
die tussen 30 en 50 jaar oud zijn

Sneek: 41%
Friesland: 67%

Universiteit Utrecht Meertens instituut

waar komen Snekers vandaan?

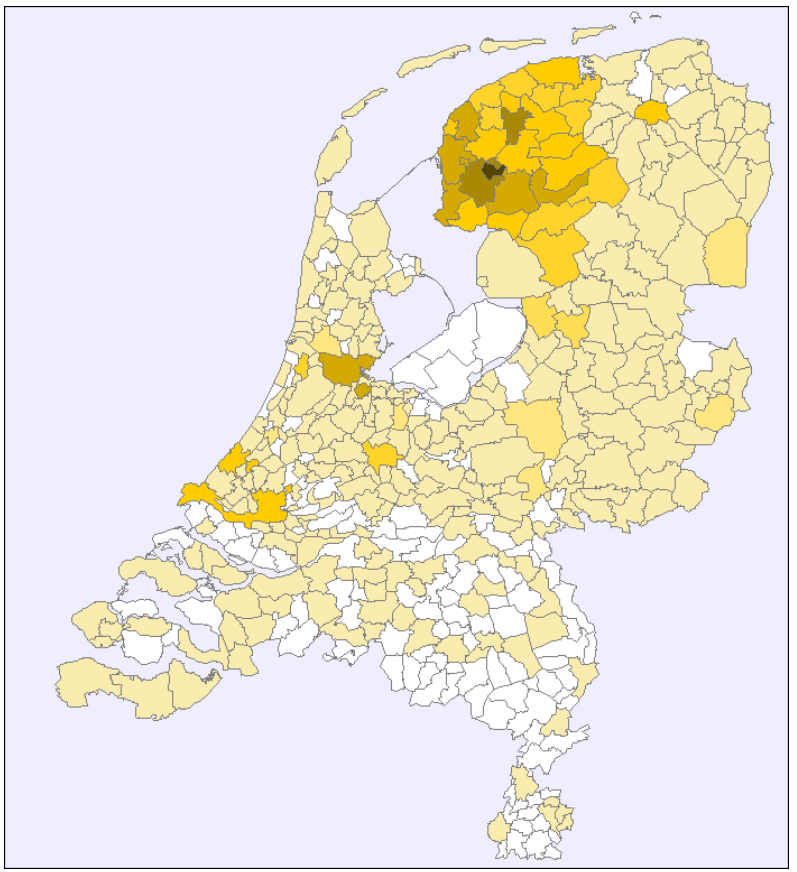

geboorteplaatsen van
de ouders
van inwoners van Sneek
die tussen 30 en 50 jaar oud zijn

Sneek: 17%
Friesland: 60%

waar komen Snekers vandaan?

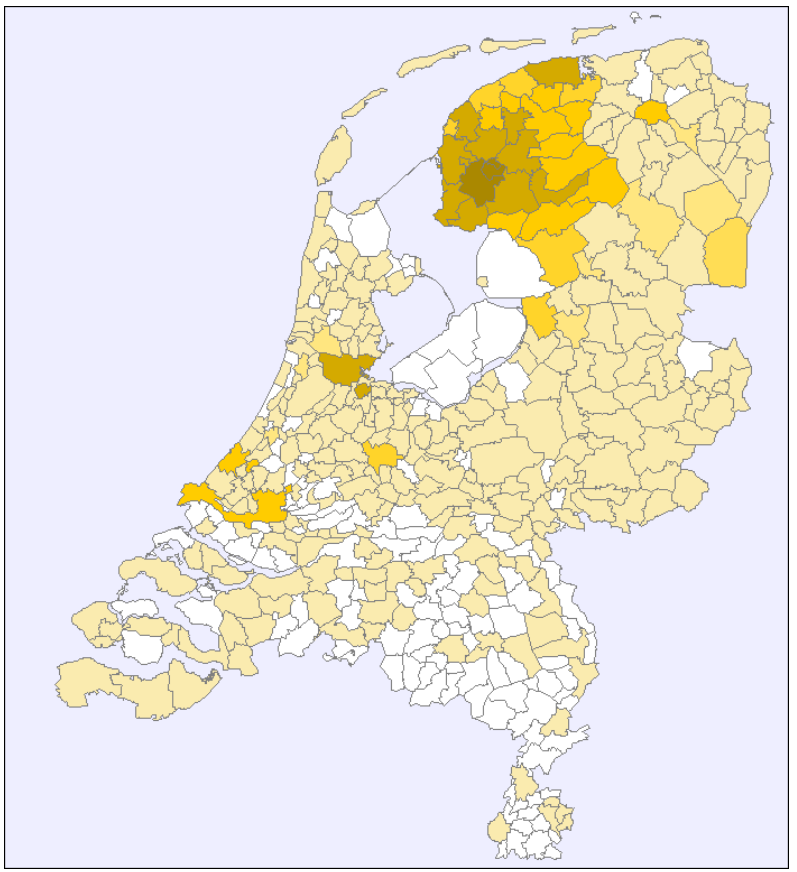

geboorteplaatsen van
de grootouders
van inwoners van Sneek
die tussen 30 en 50 jaar oud zijn

Sneek: 8%
Friesland: 60%

waar komen Snekers vandaan?

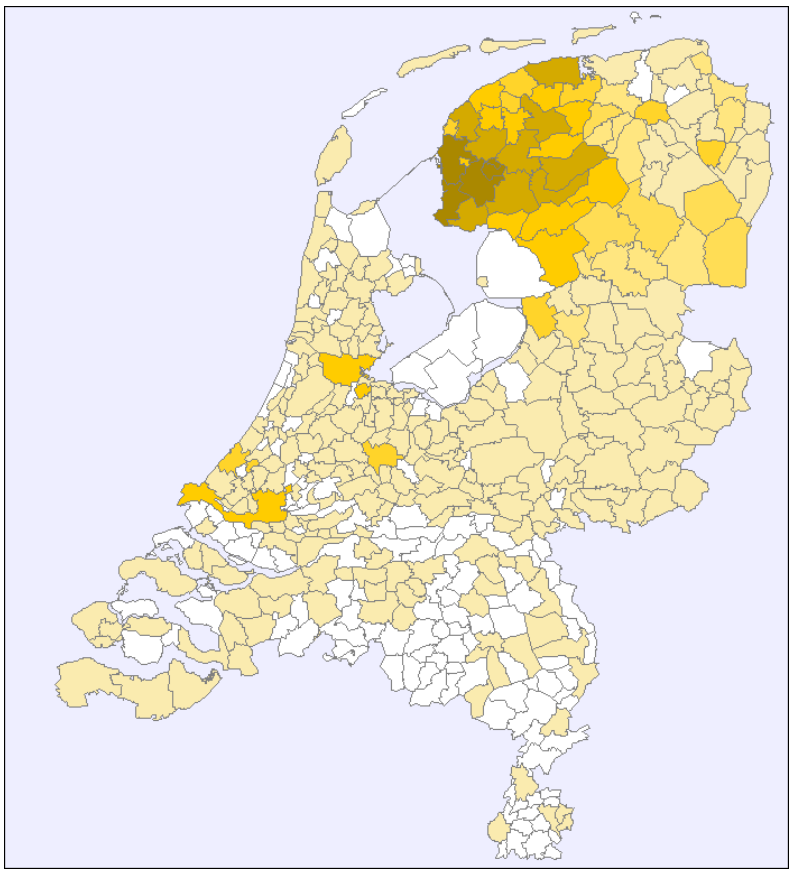

geboorteplaatsen van
de overgrootouders
van inwoners van Sneek
die tussen 30 en 50 jaar oud zijn

Sneek: 5%
Friesland: 50%

historische basisadministratie

- GBA historisch reconstrueren
- elke (historische) persoon een uniek burgerservicenummer
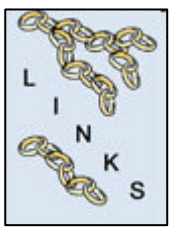
- digitalisatie en intelligente reconstructiemethoden
  - NWO LINKS project